

SCHEIDEN: EEN FINANCIËLE BREUK

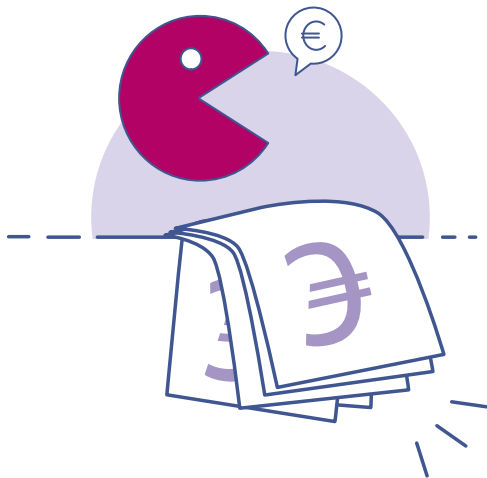

Welke financiële keuzes kan je maken?
Een brochure voor ouders die uit elkaar gaan.

WAT LEES JE IN DEZE BROCHURE?

Uit elkaar gaan of scheiden heeft een grote impact op je leven. Ook in je financiën zal je deze impact voelen. Gelukkig sta je er niet alleen voor! Met deze brochure helpen we je een antwoord te geven op vragen zoals:

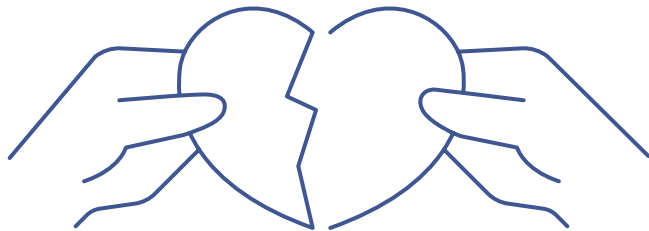
- ▶ Welke vormen van scheiding bestaan er?
- ▶ Wat met de belastingen?
- ▶ Hoe moeten schulden aangepakt worden?
- ▶ Wie neemt best de kinderen 'ten laste'?
Aan wie betaal je onderhoudsgeld?
- ▶ Welke keuzes maak ik best fiscaal?
- ▶ Op welke sociale toeslagen of belastingvoordelen heb ik recht?
- ▶ Wat kan ik zelf doen? Waar kan ik terecht voor hulp?
- ▶ Waar vind ik extra info over scheiden?

In deze brochure kom je veel internetlinken tegen. Om deze leesbaar te maken, zorgen we voor een verkorting. Dit zijn dus geen phishing-links. Ook de QR codes zijn betrouwbaar. Kom je een link of QR code tegen dat niet werkt? Meld het via budgetinzicht@cawantwerpen.be

FEITELIJK OF WETTELIJK SCHEIDEN

Je kan op verschillende manieren uit elkaar gaan. Welke vorm van scheiding je kiest, heeft onder andere effect op hoe je belastingen berekend worden.

- 1 Feitelijke scheiding van gehuwden of wettelijke samenwoning
- 2 Wettelijke scheiding of beëindiging van de wettelijke samenwoning
- 3 Beëindiging van de feitelijke samenwoning

1. FEITELIJKE SCHEIDING VAN GEHUWDE OF WETTELIJKE SAMENWOONST

Een feitelijke scheiding is wanneer gehuwden of wettelijk samenwonenden officieel apart gaan wonen zonder dat er een einde is gemaakt aan het huwelijk of de wettelijke samenwoning. De domicilie van de ex-partners staat dus op een verschillend adres.

Soms gebeurt het dat de rechter afzonderlijk wonen toestaat of oplegt. Ook dan is er sprake van een feitelijke scheiding.

Bij een feitelijke scheiding is er een:

- ▶ materieel element: je woont niet meer samen op hetzelfde adres.
- ▶ intentioneel element: minstens 1 van de partners wil geen levensgemeenschap meer vormen.

De feitelijke scheiding is **niet wettelijk geregeld**. Je kan alles zelf regelen met je ex-partner. Vanaf het moment dat je je domicilie wijzigt bij de Burgerlijke Stand, is de overheid op de hoogte van de feitelijke scheiding en moet je niets meer doen. Vanaf het jaar na de feitelijke scheiding word je als alleenstaande beschouwd door de fiscus.

Heb je een conflict? Dan kan een bemiddelaar je helpen. Wanneer je er dan nog niet uit komt, kan de rechtbank tussenkomen. De familierechtbank komt tussen als je het niet eens raakt over de huisvesting en het onderhoudsgeld voor de kinderen die je samen hebt. Conflicten over eigendommen, komen voor bij de rechtbank van eerste aanleg.

Hou er rekening mee dat je **voor de wet** nog steeds gehuwd of wettelijk samenwonend bent. Zo blijft je ex-partner bijvoorbeeld erfgenaam of ben je mogelijks mee verantwoordelijk voor schulden die je ex-partner maakt. Zorg ervoor dat je alles duidelijk maakt en stel hiervoor een overeenkomst op.

2. WETTELIJKE SCHEIDING OF BEËINDIGING VAN DE WETTELIJKE SAMENWOONST

Beëindiging van de wettelijke samenwoning kan gebeuren door 1 van de partners of samen. Je geeft dit door aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van je gemeente. Als je dit individueel doet, brengt de gemeente de andere partner op de hoogte. Dit gebeurt meestal via een gerechtsdeurwaarder, en dat kost geld.

De beëindiging van de wettelijke samenwoning telt pas echt wanneer deze is ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand. Dat is dus niet onmiddellijk vanaf het moment van aanvraag.

In deze brochure lees je vaak 'wettelijke scheiding'. Het gaat hierbij om een echtscheiding. Bij een **echtscheiding** wordt er een einde gemaakt aan het burgerlijk huwelijk. De scheiding wordt uitgesproken door de rechter. De echtscheiding is definitief wanneer deze is ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand. Dit is later dan de uitspraak door de rechter.

3. BEËINDIGING VAN DE FEITELIJKE SAMENWOONST

Rond een feitelijke samenwoning is er niets wettelijk geregeld. Dus ook als je uit elkaar gaat, bepaalt de wet niets. Je kan alles zelf regelen met je ex-partner. Het is voldoende om je domicilie te wijzigen bij de Burgerlijke Stand. Fiscaal verandert er niets. Tijdens de feitelijke samenwoning werd je namelijk ook als alleenstaande beschouwd door de fiscus.

Heb je kinderen als feitelijke samenwoners? Dan lees je in deze brochure wel hoe het werkt om kinderen ten laste te hebben, onderhoudsgeld te ontvangen of betalen... De regeling voor kinderen is namelijk hetzelfde ongeacht het statuut van de ouders (gehuwd, wettelijk of feitelijk samenwonend).

Heb je een conflict over de kinderen? Dan kan een bemiddelaar je helpen.

HOE BELASTINGEN INDIENEN EN ONTVANGEN OF BETALEN?

Elk jaar moet je een belastingaangifte indienen. Scheiden heeft een effect op de manier waarop je de aangifte indient en hoe je aanslag wordt berekend.

- 1 Belastingen: wat is dat?
- 2 Feitelijke scheiding van gehuwden of wettelijke samenwoning
- 3 Wettelijke scheiding of beëindiging van de wettelijke samenwoning
- 4 Een voorbeeld ter verduidelijking

1. BELASTINGEN: WAT IS DAT?

Met het geld van de belastingen zorgt de overheid voor de dingen die we allemaal mogen gebruiken, zoals scholen, autowegen en ziekenhuizen.

Wie geld verdient, geeft een stukje daarvan aan de **belastingen**. Maar we verdienen niet allemaal evenveel. Met de belastingaangifte berekent de overheid hoeveel iedereen moet bijdragen.

Elk jaar moet je jouw inkomsten van het vorige jaar aan de overheid (FOD Financiën) doorgeven, via je **belastingaangifte**. De belastingaangifte gaat over de inkomsten die je in het jaar voordien hebt ontvangen. Bijvoorbeeld de aangifte van 2026 gaat over de inkomsten van 2025. Je moet een belastingaangifte invullen vanaf het moment dat je inkomsten hebt (dus ook inkomsten uit een studentenjob) of je ouder bent dan 18 jaar. De aangifte moet ingediend zijn tegen 30 juni (op papier) of 15 juli (digitaal). De termijn voor het indienen van je aangifte lees je op MyMinfin.

Na het insturen van de belastingaangifte krijg je jouw **aanslagbiljet**. Dit kan 1 tot 11 maanden na het indienen van de aangifte zijn. Het aanslagbiljet is een overzicht van de definitieve berekening van je belasting. In de brief lees je het bedrag dat je moet betalen of dat de overheid aan je zal terugbetalen.

Hoe je de aangifte indient en hoe je aanslag wordt berekend, is afhankelijk van op welke manier je gescheiden bent.

2. FEITELIJKE SCHEIDING VAN GEHUWDEN OF WETTELIJKE SAMENWOONST

De belastingaangifte

Ben je feitelijk gescheiden als gehuwden of wettelijk samenwonenden? De **belastingaangifte** van jou en je ex-partner wordt **samengevoegd** voor het inkomstenjaar waarin de feitelijke scheiding plaatsvond. Je kan je aangifte apart indienen. Dan voegt de belastingdienst (ook wel de 'fiscus' genoemd) nadien jullie beide aangiftes samen. Pas vanaf het inkomstenjaar na de feitelijke scheiding, kan je individueel je aangifte indienen. Bijvoorbeeld: je feitelijke scheiding is in 2025. In 2026 voegt de fiscus jullie aangiftes samen. Vanaf 2027 is jullie belastingaangifte gescheiden. Hierbij ben je dus vaak al 2 jaar verder, aangezien je aangifte gaat over de inkomsten van het jaar voordien.

In de **online aangifte** via Tax-on-web wordt je aangifte automatisch gesplitst. Je ziet enkel je eigen gegevens. Je dossier wordt verwerkt wanneer jij én je ex-partner de aangifte elk apart ondertekenen. Belangrijke uitzondering: krijg je een voorstel van vereenvoudigde aangifte, maar je gegevens zijn onjuist of niet volledig? Je kan niet apart wijzigingen aanbrengen en indienen via Tax-on-web. Verwijder via Tax-on-web nooit gegevens van je (ex-)partner. Neem hiervoor contact op met de FOD Financiën.

Op papier kan je kiezen of je samen met je ex-partner de aangifte ondertekent en indient, of ieder apart.

Gaan jullie in hetzelfde jaar als de feitelijke scheiding, toch voor een wettelijke scheiding of beëindiging van wettelijke samenwoning? Dan gelden de regels van deze wettelijke scheiding (zie verder).

Het aanslagbiljet

Aangezien je samen een belastingaangifte indient, ontvang je een **gezamenlijk aanslagbiljet**. De belastingberekening gebeurt zoals je nog getrouwd of wettelijk samenwonend bent. In de belastingaangifte geef je door op welke rekening er eventueel wordt teruggestort. Spreek dit goed af met je ex-partner.

Wil je zicht krijgen op **hoeveel** de **aanslag** voor je individueel inkomen betekent? Je kan dit berekenen op link.budgetinzicht.be/belastingen_berekening-aanslag

Vanaf het inkomstenjaar na de feitelijke scheiding moet je je belastingaangifte alleen invullen. Dit kan betekenen dat je meer belasting moet betalen. Waarom? Omdat je niet meer kunt profiteren van het 'huwelijks-quotiënt'. In dit huwelijksvoordeel wordt een deel van het inkomen van de partner die meer verdient, toegekend aan de partner met een lager inkomen. Op deze manier wordt de partner met een hoger inkomen minder belast.

Kom je met je ex-partner niet tot een eerlijke verdeling van de aanslag?

Je kan een splitsing van de aanslag vragen door een brief te sturen naar de belastingontvanger. Meer info lees je hier:

link.budgetinzicht.be/belastingen_betalen-na-scheiding

Wat met een belastingschuld?

In het eerste jaar na de feitelijke scheiding zijn jij en je ex-partner samen verantwoordelijk voor de te betalen of te ontvangen belastingen. Je bent 'hoofdelijk' verantwoordelijk.

Dit betekent:

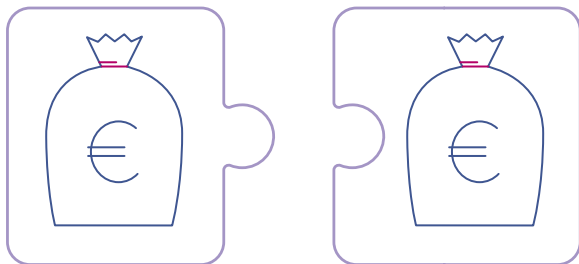
- ▶ Als jullie geld terugkrijgen, delen jullie dit samen.
- ▶ Als jullie moeten betalen, moeten jullie dit samen doen.
- ▶ De belastingdienst kan bij jou of je ex-partner het hele bedrag vragen.
- ▶ Maak goede afspraken met je ex-partner over wie wat betaalt.

Vanaf het tweede jaar na de feitelijke scheiding blijven jullie verantwoordelijk voor belastingschulden van toen jullie samen waren. Maar er zijn verschillen:

- ▶ De belastingdienst mag niet aan je nieuwe inkomen of bezittingen komen.
- ▶ Ze kijken naar wat jullie hadden op het moment van de scheiding. Bijvoorbeeld: geld dat je ex-partner je gaf voor het huis, telt nog mee.

Belangrijk: Maak duidelijke afspraken met je ex-partner over het betalen van belastingen.

3. WETTELIJKE SCHEIDING OF BEËINDIGING VAN DE WETTELIJKE SAMENWOONST?

Je wordt door de belastingdienst als **alleenstaande** gezien **vanaf** het **inkomstenjaar** waarin dat je de wettelijke **scheiding** of het beëindigen van de wettelijke samenwoning registreert bij de Burgerlijke Stand.

Vanaf het moment van de echtscheiding of beëindiging wettelijke samenwoning, dien je **apart** de **belastingaangifte** in en krijg je een **individueel aanslagbiljet**.

De fiscale **belastingenschuld** van het echtscheidingsjaar wordt gesplitst met een aandeel voor en na de scheiding.

4. EEN VOORBEELD TER VERDUIDELIJING

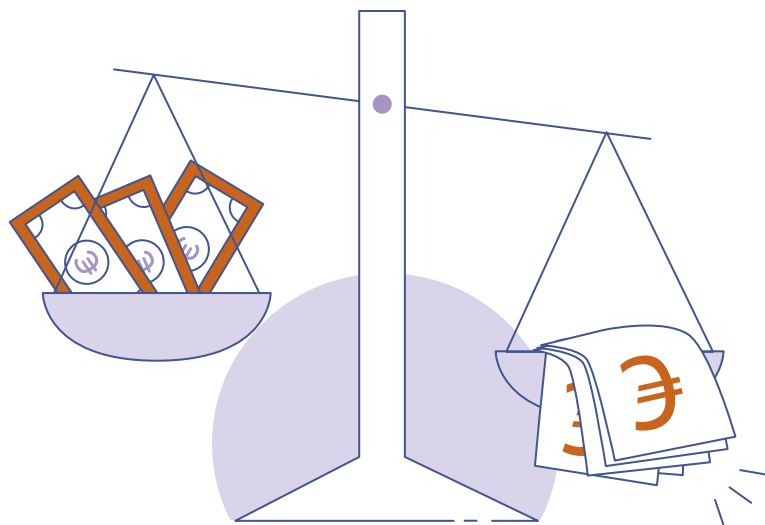
Via volgend voorbeeld van een koppel in verschillende jaren en situaties, krijg je een verduidelijking van de aangifte en aanslag van de belastingen.

In de belastingaangifte zijn er verschillende vakken en codes specifiek voor scheidingen. Deze verschillen in functie van de soort scheiding. Welke je juist moet aanduiden, lees je op de website van FOD Financiën: link.budgetinzicht.be/belastingen_situatie-scheiding

	Belastingen gaan over inkomstenjaar	Aangifte	Aanslag	Bedrag te ontvangen of betalen
Getrouwd of wettelijk samenwonen op ten laatste 1 januari 2023	2022	aangifte in 2023 afzonderlijk	afzonderlijk	afzonderlijk
Tijdens huwelijk of wettelijke samenwoonst	2023	aangifte in 2024 gemeenschappelijk	gemeenschappelijk	hoofdelijk *
Feitelijke scheiding op ten laatste 1 januari 2025	2024	aangifte in 2025 gemeenschappelijk (apart indienen kan, wordt samengevoegd door fiscus)	gemeenschappelijk	hoofdelijk *
Jaar na feitelijke scheiding	2025	aangifte in 2026 afzonderlijk	afzonderlijk	hoofdelijk *
Volgende jaren na feitelijke scheiding	2026	aangifte in 2027 afzonderlijk	afzonderlijk	hoofdelijk maar niet invorderbaar op persoonlijke middelen van na de scheiding
Echtscheiding / beëindiging wettelijke samenwoonst op ten laatste 1 januari 2028	2027	aangifte in 2028 afzonderlijk	afzonderlijk	voor echtscheidingsdatum: hoofdelijk maar niet invorderbaar op persoonlijke middelen van na de scheiding na echtscheidingsdatum: afzonderlijk

* hoofdelijk = je kan beiden aangesproken worden om de volledige belastingschuld te betalen

WAT MET SCHULDEN?

Schulden zijn niet alleen onbetaalde facturen. Ook een lening voor een huis of een krediet voor de tv is een schuld. Hoe de schulden verdeeld worden na de scheiding, hangt af van de manier waarop je getrouwd bent of samenwoont.

- 1 Vormen van huwelijk of samenwonen
- 2 Wat met schulden na scheiding?
- 3 Wat met de lening voor het huis?
- 4 Wat met je verzekeringen?

1. VORMEN VAN HUWELIJK OF SAMENWONEN

In functie van de schulden na de scheiding, kan je deze 4 vormen van huwelijk of samenwonen onderscheiden:

1. Gehuwd in gemeenschap van goederen, wettelijk stelsel

Je bent gehuwd zonder een huwelijkscontract af te sluiten bij de notaris. Alles wat jullie hebben (geld en spullen), is gemeenschappelijk vanaf het moment van het huwelijk. Enkel eventuele schenkingen of erfenissen aan jou, tijdens het huwelijk, blijven van je persoonlijk.

2. Gehuwd in scheiding van goederen + wettelijk samenwonen.

- ▶ Bij je huwelijk sloot je een huwelijkscontract af bij de notaris waarin je opschreef welke goederen en middelen van wie zijn en hoe bepaalde kosten gedeeld worden.
- ▶ Als je wettelijk samenwoont, bepaal je niets rond kosten, goederen en middelen, tenzij je een samenlevingscontract afsluit. Iedereen is eigenaar van de eigen verworven goederen, middelen en kosten.
- ▶ Je hebt een gemeenschappelijke huishouding en je staat samen in voor de kosten van de kinderen.

3. Gehuwd in algehele gemeenschap van goederen.

Bij je huwelijk beslis je dat alle goederen en middelen gemeenschappelijk worden, ook die van voor het huwelijk.

4. Feitelijk samenwonen

Als je feitelijk samenwoont, is er niets wettelijk geregeld. Je bepaalt niets rond kosten, goederen en middelen. Iedereen is eigenaar van de eigen verworven goederen, middelen en kosten.

2. WAT MET SCHULDEN NA SCHEIDING?

Hoe je gehuwd bent of samenwoont, bepaalt hoe jullie de schulden verdelen na de scheiding.

1. Gehuwd in gemeenschap van goederen, wettelijk stelsel:

Gemeenschappelijke schulden worden gelijk verdeeld (50/50). Schulden die tijdens het huwelijk gemaakt werden voor gezinskosten, maar op 1 naam staan, worden ook als gemeenschappelijk beschouwd. Er zijn maar een beperkt aantal soorten schulden die aan 1 persoon toebehoren, zoals boetes uit een strafrechtelijke beoordeling.

2. Gehuwd in scheiding van goederen + wettelijk samenwonen:

Schulden blijven van de persoon die de schulden aanging. Je blijft persoonlijk aansprakelijk voor je eigen schulden. De gezamenlijk aangegane schulden (zoals een gemeenschappelijke lening) worden uitzonderlijk wel samen betaald, tenzij anders wordt afgesproken. Ook schulden die gemaakt zijn voor de huishouding of de kinderen, moet je samen betalen.

3. Gehuwd in algehele gemeenschap van goederen:

Alle schulden worden als gemeenschappelijk gezien en worden verdeeld.

4. Feitelijk samenwonen

Aangezien er rond feitelijk samenwonen niets wettelijk geregeld is, is dat ook zo voor eventuele schulden. Schulden behoren toe aan de persoon die deze schulden is aangegaan. Staat bijvoorbeeld de elektriciteitsfactuur op jouw naam? Dan ben jij verantwoordelijk voor de betaling van de factuur en eventuele schulden hiervan.

Of je gehuwd of samenwonend was, **hou** altijd **rekening met**:

- ✿ Je blijft beiden aansprakelijk voor gemeenschappelijke leningen. Dat wil zeggen dat de bank bij jullie beiden terecht kan voor het afbetalen van de lening. Tenzij 1 van de partners de lening volledig overneemt.
- ✿ Je blijft beiden aansprakelijk voor gemeenschappelijke schulden. Je blijft beiden aansprakelijk tegenover de schuldeisers. Schuldeisers kunnen bij beide partners de schuld komen innen.
- ✿ Je kan met je ex-partner een overeenkomst opmaken over de verdeling van de schulden.

Schulden zijn vaak ingewikkeld. Ga je scheiden, dan wordt het extra moeilijk. Twijfel niet om juridische informatie te vragen bij het OCMW, CAW, een familiaal bemiddelaar, een advocaat of notaris.

3. WAT MET DE LENING VOOR HET HUIS?

Heb je samen met je ex-partner een huis gekocht en sloten jullie een 'hypothecair krediet' (= lening) af? Deze lening is een schuld en moet verder afbetaald worden. Er zijn verschillende mogelijkheden om de woning en dus ook de schuld te verdelen:

1. De ene partner blijft in het huis en koopt de andere partner uit.

De partner die blijft wonen, vraagt de bank om de lening op 1 naam te zetten. Dit heet schuldbevrijding (= décharge, ontlasting, desolidarisatie). Weigert de bank? Dan blijven beide partners 'hoofdelijk aansprakelijk': wanneer de ene partner niet meer betaalt, kan de bank het geld eisen van de andere partner.

2. Als de woning verkocht wordt, zal de lening worden terugbetaald met de opbrengst.

Bij verlies moet elke eigenaar mee betalen naar ieders aandeel zoals vastgelegd in het contract van de hypothecaire lening.

4. WAT MET JE VERZEKERINGEN?

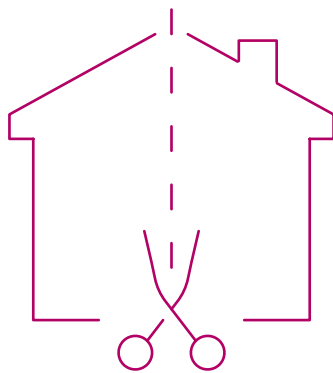
Denk bij je scheiding ook aan de verzekeringen. Deze verzekeringspolissen moet je aanpassen of opnieuw afsluiten:

- ▶ brandverzekering voor je woning
- ▶ familiale verzekering
- ▶ rechtsbijstandsverzekering
- ▶ autoverzekering
- ▶ hospitalisatieverzekering
- ▶ pensioenspaarverzekering

Vergeet ook de begunstigde van de verzekeringen niet aan te passen.

KINDEREN 'TEN LASTE' EN ONDERHOUDSGELD

Of je kinderen ten laste hebt, heeft effect op je belastingaanslag. Misschien moet je onderhoudsgeld betalen aan je ex-partner en kinderen. Of ontvang je net onderhoudsgeld? Allemaal dingen die belangrijk zijn om duidelijke afspraken over te maken.

- 1 Kinderen 'ten laste'
- 2 Onderhoudsbijdrage voor de kinderen
- 3 Onderhoudsbijdrage voor de ex-partner
 - ▶ Feitelijke scheiding of beëindiging van de wettelijke samenwoning
 - ▶ Wettelijke scheiding
- 4 Mijn ex-partner betaalt het onderhoudsgeld niet
 - ▶ Ontvangstmachtiging
 - ▶ Dienst voor Alimentatievorderingen (DAVO)

1. KINDEREN 'TEN LASTE'

Bij de geboorte van je kinderen, sprak je af bij wie de kinderen 'ten laste' kwamen op de loonbrief. Kinderen ten laste nemen, levert een belastingvoordeel op. Als je uit elkaar gaat, kan herbekeken worden bij wie de kinderen ten laste vallen.

Na een scheiding kunnen jij en je ex-partner zelf kiezen **waar jullie kinderen gaan wonen**. Een familiaal bemiddelaar kan je hierbij helpen. Kom je er samen niet uit? Dan beslist de familierechter wat het beste is voor de kinderen.

Voor de fiscus (belastingontvanger) zijn de kinderen ten laste van de ouder waarbij ze gedomicilieerd zijn. Als kinderen meer bij 1 ouder zijn, moeten ze daar hun domicilie hebben. Als kinderen evenveel bij beide ouders wonen, kiezen de ouders samen waar de kinderen hun domicilie hebben. Deze keuze is belangrijk in functie van financiële voordelen en rechten.

Wonen je kinderen bij je ex-partner in een andere gemeente? Zet ze dan ook in het verblijfsregister van jouw gemeente. Zo krijg je ook voordelen, zoals: inschrijving bij de speelpleinwerking, korting voor de inkom van het zwembad...

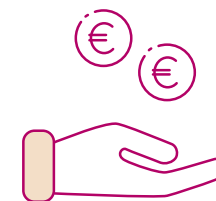
2. ONDERHOUDSBIJDRAGE VOOR DE KINDEREN

Ouders hebben een 'onderhoudsplicht'. Ze moeten voor hun kinderen betalen tot ze klaar zijn met hun opleiding. Dit geldt ook als de kinderen al 18 jaar of ouder zijn. Beide ouders moeten bijdragen, ook als de kinderen niet bij hen wonen. Zelfs een ouder die de kinderen bijna nooit ziet, moet betalen. Hoeveel elke ouder bijdraagt, hangt af van hun inkomen en wat ze al voor de kinderen uitgeven.

Het onderhoudsgeld gaat over de **gewone kosten**. Dit zijn de kosten van de kinderen om deel te nemen aan het 'dagelijks samenleven', zoals de woonkost, eten, kleren, deel van de schoolkosten, vrijetijdsbesteding, vervoer, huisarts en verzekeringen. Je kan deze kosten berekenen via een budgetoverzicht.

Daarnaast zijn er **buitengewone kosten**, zoals (para)medische uitgaven (bv. raadpleging specialist), lidgeld van de sportclub, sommige schoolkosten... Deze kosten zijn minder voorspelbaar. De overheid maakte daarom een lijst op van buitengewone kosten. Zo kunnen ouders hier afspraken rond maken. Je spreekt samen een verdeelsleutel af, bijvoorbeeld op basis van jullie inkomens. En je spreekt af hoe de kosten afgerekend worden, bijvoorbeeld om de 3 maanden via de kindrekening. Je leest de lijst van buitengewone kosten hier:

link.budgetinzicht.be/onderhoudsgeld_buitengewone-kosten

3. ONDERHOUDSBIJDRAGE VOOR DE EX-PARTNER

Na een scheiding betaal je soms onderhoudsgeld aan je ex-partner of je krijgt van je ex-partner onderhoudsgeld.

Feitelijke scheiding of beëindiging wettelijke samenwoning

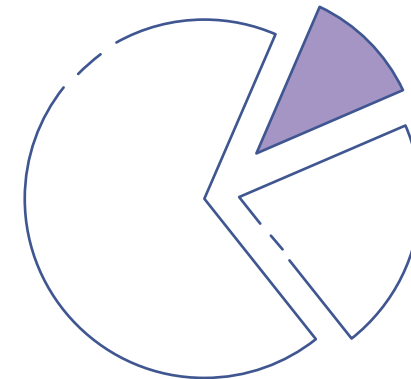
Was je ongehuwd en woonde je feitelijk of wettelijk samen met je ex-partner? Dan is er geen wettelijke onderhoudsplicht. Enkel als je een samenlevingsovereenkomst opstelde, kan het zijn dat er onderhoudsgeld betaald moet worden.

Wettelijke scheiding

Na een wettelijke scheiding, kunnen partners elkaar niet aan hun lot overlaten. Daarom moeten ze eventueel onderhoudsgeld aan elkaar betalen. Bij een scheiding met onderlinge toestemming, maken de ex-partners zelf een overeenkomst op. De rechtbank komt tussen wanneer de scheiding niet onderling geregeld kan worden.

(Ex)partners of de rechtbank beslissen:

- ▶ of er onderhoudsgeld betaald moet worden,
- ▶ hoeveel het onderhoudsgeld bedraagt,
- ▶ welke index wordt toegepast op het bedrag van het onderhoudsgeld,
- ▶ hoe lang er onderhoudsgeld wordt betaald,
- ▶ vanaf wanneer het onderhoudsgeld wordt betaald (bij de start van de scheidingsprocedure of vanaf de uitspraak van de scheiding),
- ▶ wat er gebeurt met het onderhoudsgeld als de ontvanger hertrouwt of meer inkomen heeft,
- ▶ wat er gebeurt met het onderhoudsgeld als de betaler minder inkomen heeft,
- ▶ ...

4. MIJN EX-PARTNER BETAALT HET ONDERHOUDSGELD NIET

Als je ex-partner het onderhoudsgeld niet betaalt, kan je een gerechtsdeurwaarder inschakelen. Die kan je ex-partner de verschuldigde onderhoudsgelden toch doen betalen. Je moet hiervoor wel betalen. Dit bedrag kan je achteraf terugvragen aan de onderhoudsplichtige (je ex-partner). Om dit te voorkomen, kan je een ontvangstmachtiging vragen bij de rechtbank of beroep doen op de Dienst voor Alimentatievorderingen (DAVO).

Ontvangstmachtiging

Heb je via de rechter een **'ontvangstmachtiging'** gekregen en betaalt je ex-partner het onderhoudsgeld niet? Dan kan je rechtstreeks naar de werkgever of uitkeringsinstantie (bijvoorbeeld RvA voor werkloosheid) van je ex-partner stappen voor loonbeslag. Een gerechtsdeurwaarder hoeft niet tussen te komen. Bij een ontvangstmachtiging wordt (een deel van) het inkomen van je ex-partner rechtstreeks naar jou gestort voor de betaling van de onderhoudsgelden.

Je ontvangt de ontvangstmachtiging **niet automatisch** bij het eerste vonnis van de echtscheiding en bepaling van de onderhoudsgelden. Je moet dit opnieuw vragen aan de familierechter. In principe moet de rechter deze machtiging toestaan wanneer je ex-partner de afspraken rond het onderhoudsgeld niet nakomt. De rechter mag geen preventieve ontvangstmachtiging toekennen als afschrikmiddel. Je moet bewijzen dat je ex-partner niet betaalt, niet altijd betaalt of niet zal betalen.

Dienst voor Alimentatievorderingen (DAVO)

Als je ex-partner het onderhoudsgeld niet betaalt, krijg je misschien financiële problemen. Daarom is er de Dienst voor Alimentatievorderingen (DAVO), een dienst van de FOD Financiën. DAVO kan op 2 manieren helpen:

- ▶ 1. het niet-betaald onderhoudsgeld opeisen en
- ▶ 2. het betalen van voorschotten op het onderhoudsgeld voor kinderen.

1. Het niet-betaald onderhoudsgeld opeisen

DAVO kan de **achterstallen** en het lopend onderhoudsgeld (zowel voor jezelf als voor de kinderen) opeisen bij je ex-partner. Om steun te krijgen van DAVO, moet je deze regels/voorwaarden volgen:

- ▶ je moet zelf in België wonen,
- ▶ je kinderen waarvoor je onderhoudsgeld aanvraagt, moeten ook in België wonen,
- ▶ je ex-partner mag in België of in het buitenland wonen,
- ▶ in de 12 maanden voor je aanvraag bij DAVO, werd het onderhoudsgeld minstens 2 keer niet of niet helemaal betaald,
- ▶ het onderhoudsgeld werd vastgelegd in een vonnis door de rechter of in een notariële akte,
- ▶ het vonnis waarin de alimentatiebepaling staat in uitgeschreven moet betekend zijn.

2. Het betalen van voorschotten op het onderhoudsgeld voor kinderen

Als je ex-partner het onderhoudsgeld voor de kinderen niet betaalt, kan DAVO een **voorschot** betalen. Je krijgt maximum 175 euro per kind per maand.

Om voorschotten te krijgen van DAVO, moet je deze regels/voorwaarden volgen:

- ▶ je moet zelf in België wonen,
- ▶ je kinderen waarvoor je onderhoudsgeld aanvraagt, moeten ook in België wonen,
- ▶ je ex-partner mag in België of in het buitenland wonen,
- ▶ in de 12 maanden voor je aanvraag bij DAVO, werd het onderhoudsgeld minstens 2 keer niet of niet helemaal betaald,
- ▶ het onderhoudsgeld werd vastgelegd in een vonnis door de rechter of in een notariële akte,
- ▶ het vonnis waarin de alimentatiebepaling staat in uitgeschreven moet betekend zijn.

3. Hoe een aanvraag DAVO indienen?

Om een aanvraag bij DAVO in te dienen, heb je volgende documenten nodig:

1. Een aanvraagformulier

Je kan de aanvraag op papier of online indienen. Er zijn 2 formulieren:

- (1) voor de aanvraag tot tussenkomst van DAVO voor het opeisen van niet-betaald onderhoudsgeld,
- (2) voor de aanvraag tot toekenning van voorschotten of verlenging van de voorschotten door DAVO.

Beide formulieren vind je op deze site:

link.budgetinzicht.be/onderhoudsgeld_opseisen

- je vindt de link naar het online formulier in de tekst,
- of je kan de papieren versie downloaden.

Vul enkel het formulier in waarvoor je de tussenkomst van DAVO vraagt.

2. Een kopie van het origineel vonnis of de originele (notariële) akte

Wil je een tussenkomst van DAVO aanvragen? Dan heb je een 'uitvoerbare titel' nodig. Die 'uitvoerbare titel' is een beslissing van de rechter of notariële akte die het onderhoudsgeld bepaalt. Dit document bevat ook het 'formulier van tenuitvoerlegging'. De rechtbank of notaris levert in principe maar 1 keer dit document af.

☀ Grosse Notariële akte

dit is een officiële kopie van de notariële akte die het onderhoudsgeld vastlegt. Je kan dit krijgen bij de notaris die de akte heeft opgemaakt. Dit document begint op de eerste pagina met de woorden "Wij, Filip, Koning der Belgen, aan allen, die nu zijn en hierna wezen zullen doen te weten".

☀ Gerechtelijke beslissing en betekening

• **Gerechtelijke beslissing (expeditie/grosse):** dit is een officiële kopie van de beslissing van de rechter (zoals een vonnis). Dit document begint op de eerste pagina met de woorden "Wij, Filip, Koning der Belgen, aan allen, die nu zijn en hierna wezen zullen doen te weten". Dit document kan je (maximum 2 keer) opvragen bij de griffie van de rechtbank die de gerechtelijke beslissing heeft uitgesproken.

• **Kopie van de betekening door de deurwaarder:** DAVO zal pas een dossier openen als de gerechtelijke beslissing werd 'betekend' aan degene die onderhoudsgeld moet betalen. Een betekening van een vonnis is een officiële mededeling van een vonnis door een gerechtsdeurwaarder aan de betrokken partijen. Dit betekent dat de partijen officieel op de hoogte worden gebracht van de beslissing van de rechter en de eventuele gevolgen ervan, zoals een betalingsverplichting van onderhoudsgeld.

FISCALE KEUZES VOOR OUDERS

Natuurlijk heeft scheiden een grote emotionele weerslag. Zeker als er kinderen zijn. Naast de emotionele keuzes, is het belangrijk om duidelijke financiële keuzes te maken. Het kan bijvoorbeeld een groot verschil maken of je kinderen ten laste hebt of niet. En wat met onderhoudsgeld? Misschien is fiscaal co-ouderschap wel de oplossing voor jou en je ex-partner?

- 1 **Ik heb de kinderen niet ten laste**
 - ▶ Aftrek van het onderhoudsgeld voor de kinderen
 - ▶ Aftrek van het onderhoudsgeld voor je ex-partner
- 2 **Ik heb de kinderen ten laste**
 - ▶ Gezinskorting op bedrijfsvoorheffing
 - ▶ Wat is de 'belastingvrije som'?
 - ▶ Hoeveel bedraagt mijn belastingvrije som?
 - ▶ Aangeven van de onderhoudsgelden
- 3 **Fiscaal co-ouderschap**
 - ▶ Wat is fiscaal co-ouderschap?
 - ▶ Voorwaarden?
 - ▶ Is dit een goede optie voor mij?

1. IK HEB DE KINDEREN NIET TEN LASTE

Je kan het onderhoudsgeld dat je betaalt voor je kinderen en ex-partner ingeven in je belastingaangifte. De onderhoudsgelden zijn tot 80% van het betaalde bedrag fiscaal aftrekbaar. Hiervoor gelden 3 voorwaarden:

- ▶ de onderhoudsgelden worden regelmatig betaald,
- ▶ aan een persoon die niet ingeschreven staat op je adres op het moment van betaling,
- ▶ en op basis van een wettelijke onderhoudsverplichting.

Zorg ervoor dat je altijd een schriftelijk bewijs hebt van je betalingen.

Aftrek van het onderhoudsgeld voor de kinderen

Je kan verschillende kosten ingeven in je belastingen:

- ▶ de (maandelijkse) onderhoudsbijdragen voor de kinderen, betaald aan de andere ouder, voor de gewone kosten,
- ▶ uitkeringen in natura zoals een woning die ter beschikking wordt gesteld,
- ▶ een storting op een kindrekening,
- ▶ het aandeel in de buitengewone kosten.

Kinderen moeten de onderhoudsgelden dat ze krijgen, ingeven in hun belastingaangifte. Hebben de kinderen zelf een inkomen, zoals een studentenjob? Dan is het mogelijk dat hun inkomsten 'te groot' zijn. Wanneer ze de belastingvrije som overschrijden, moeten ze belastingen betalen. Je houdt met het ingeven van het onderhoudsgeld in je belastingen dus best rekening met het inkomen van je kinderen.

Of je kinderen een belastingaangifte moeten indienen of niet, lees je op mijneersteaangifte.be.

Dit kan ook effect hebben op je ex-partner. Wanneer de kinderen een bepaalde inkomensgrens overschrijden, zijn ze niet meer ten laste als kind. Je ex-partner verliest zo verschillende fiscale voordelen. Welke 'nettobestaansmiddelen' kinderen niet mogen overstijgen, lees je hier: link.budgetinzicht.be/belastingen_kinderen-ten-laste

Aftrek van het onderhoudsgeld voor je ex-partner

Je kan onderhoudsgeld voor je ex-partner voor 80% aftrekken van de belasting. Hiervoor gelden deze regels:

- ▶ de uitkering gaat om een wettelijke plicht tot onderhoud,
- ▶ je woont niet samen met je ex-partner,
- ▶ je betaalt regelmatig,
- ▶ je kan de betalingen bewijzen (via bijvoorbeeld bankafschriften).

Een eenmalige grote betaling (= kapitaalbetaling) kan ook worden afgetrokken. Dit kan alleen als het gaat om een wettelijke onderhoudsplicht. Als je een grote som geld over meerdere jaren betaalt, kan je elk jaar alleen het bedrag aftrekken dat je dat jaar echt hebt betaald.

2. IK HEB DE KINDEREN TEN LASTE

Gezinskorting op bedrijfsvoorheffing

Als je kinderen bij jou ten laste staan opgeschreven, krijg je **maandelijks een hoger nettoloon**. Je krijgt namelijk een gezinskorting op de bedrijfsvoorheffing. Dit wil zeggen dat er minder belasting wordt ingehouden van je loon.

Stonden de kinderen voor de scheiding bij je ex-partner ten laste en na de scheiding bij jou? Geef dit zo snel mogelijk door aan (de personeelsdienst van) je werkgever zodat zij dit kunnen aanpassen en je de gezinskorting krijgt.

Wat is de 'belastingvrije som'?

De **personenbelasting** is een inkomstenbelasting die je betaalt op je totale jaarinkomen. Dit inkomen kan komen uit arbeid, onroerende goederen, kapitalen of andere inkomsten zoals het persoonlijk onderhoudsgeld. Je betaalt deze personenbelasting via de jaarlijkse belastingaangifte.

Iedereen die personenbelasting moet betalen, heeft recht op een **'belastingvrije som'**. Je betaalt geen belastingen voor dat stukje van je jaarinkomen. Het basisbedrag van deze belastingvrije sommen is vastgelegd en bedraagt voor aanslagjaar 2026 (inkomstenjaar 2025) 10.910 euro. Dat wil zeggen dat alleen het inkomen boven 10.910 euro wordt belast. De belastingvrije som kan verhogen op basis van je persoonlijke situatie, zoals kinderen ten laste hebben. Ligt je inkomen lager dan jouw belastingvrije som? Dan betaal je geen belastingen. De meest recente cijfers van de belastingvrije som en inkomstschijven, lees je hier: link.budgetinzicht.be/belastingen_belastingtarieven

Hoeveel bedraagt mijn belastingvrije som?

Als je kinderen ten laste hebt, verhoogt je belastingvrije som. Hierop kan je rekenen:

- ▶ Voor **elk kind** krijg je een extra belastingvrije som. Heb je meer kinderen? Dan wordt je belastingvrije som hoger. En hoe hoger je belastingvrije som, hoe minder belastingen je betaalt. Je ziet dit op je loonbrief. Daar staat een korting op de bedrijfsvoorheffing.

Door verschillende zaken, zoals het verschil in gemeentebelasting en index schommelingen, is het onmogelijk om exacte bedragen te geven. Maar bij benadering kan je rekenen op deze gezinskorting op de bedrijfsvoorheffing, anno 2025:

- ☀ voor 1 kind ten laste: 102 euro,
- ☀ voor 2 kinderen ten laste: 185 euro,
- ☀ voor 3 kinderen ten laste: 409 euro,
- ☀ voor 4 kinderen ten laste: 670 euro.

De extra belastingvrije som verschilt dus voor elk kind en de rangorde is belangrijk.

- ▶ Voor **kinderen met een handicap** telt de verhoging dubbel. Hiervoor moet je kind minimum 4 punten in pijler 1 van de puntenberekening voor kinderbijslag hebben. Als je bijvoorbeeld 2 kinderen hebt, waarvan 1 kind met een handicap, dan krijg je de verhoging van de belastingvrije som voor 3 kinderen ten laste.

- ▶ In **nieuw samengestelde gezinnen** wordt de rang van kinderen voor de belastingvrije som bepaald door de ouder bij wie ze fiscaal ten laste zijn.

De fiscale regels voor nieuw samengestelde gezinnen zijn complex. Professioneel advies is aangewezen.

- ▶ Ben je **alleenstaande** en zijn de kinderen bij jou ten laste? Dan heb je recht op een bijkomende belastingvrije som. Deze hangt af van je inkomen. De meest recente cijfers lees je hier:

link.budgetinzicht.be/belastingen_kinderen-ten-laste

- ▶ Ben je alleenstaand en heb je een **laag inkomen** uit arbeid, dan wordt de belastingvrije som hoger.
- ▶ In je belastingaangifte kan je een belastingvermindering aanvragen voor kosten van kinderopvang. Doe je dit niet? Dan krijg je een extra toeslag voor je **kinderen die jonger zijn dan 3 jaar**.

Aangeven van de onderhoudsgelden

De onderhoudsgelden die je voor de kinderen ontvangt, moet je niet in je eigen belastingaangifte indienen. Deze staan in de belastingaangifte van de kinderen. Meestal is dit hun enige inkomen en is dat minder dan de belastingvrije som. Daarom moeten ze geen aangifte indienen.

Spreek dit goed af met je ex-partner. De grootte van het onderhoudsgeld dat de andere ouder betaalt, heeft effect op zowel de kinderen als de ouder waarbij de kinderen ten laste zijn:

- ▶ wanneer het inkomen van kinderen de belastingvrije som overschrijdt, moeten kinderen belastingen betalen.
- ▶ vanaf een bepaalde grens, vallen kinderen niet meer ten laste van een ouder. Zo verliest de ouder waarbij de kinderen ten laste zijn, verschillende fiscale voordelen.

Ontvang je als ex-partner persoonlijk onderhoudsgeld? Dit is een inkomen en moet je dus wel doorgeven in je eigen belastingaangifte. Je wordt voor 80% belast op het totaal ontvangen onderhoudsgeld als ex-partner.

3. FISCAAL CO-ouderschap

Voor de berekening van belastingen, is de basisregeling dat kinderen ten laste zijn van 1 ouder. Het fiscaal co-ouderschap is hierin anders. Fiscale voordelen worden over de beide ouders gelijk verdeeld. Belangrijk is dat de kinderen evenveel bij de ene ouder als bij de andere ouder wonen en er gezamenlijk ouderlijk gezag is.

Wat is fiscaal co-ouderschap?

Fiscaal co-ouderschap betekent dat het volledige fiscale voordeel van de **'kinderlast' gelijk verdeeld** wordt over beide ouders. Het enige dat verschilt, is het moment waarop de ouders het voordeel ontvangen. De ouder waarbij de kinderen gedomicilieerd zijn, ontvangt elke maand een hoger nettoloon doordat er minder belastingen worden ingehouden. De andere ouder ontvangt het voordeel 1 keer per jaar, via de belastingaanslag. Let op, je kan het betaalde onderhoudsgeld niet indienen op de belastingaangifte wanneer je kiest voor fiscaal co-ouderschap.

Het voordeel van fiscaal co-ouderschap is dat het **eerlijk** aanvoelt tussen de ouders. Ook is het handig dat de ouders zelf niets moeten berekenen aangezien de fiscus (belastingdienst) dit voor hen doet.

Voorwaarden?

Om gebruik te kunnen maken van fiscaal co-ouderschap moet je aan enkele voorwaarden voldoen:

1. Je hebt **gemeenschappelijke kinderen** met de ex-partner waarmee je fiscaal co-ouderschap wil instellen.
2. Je maakt **geen deel** uit **van het gezin** van de andere ouder. Je woont dus niet meer samen met de ex-partner.
3. Je houdt je beiden aan de **onderhoudsplicht** van de gemeenschappelijke kinderen.
4. De **huisvesting** van de kinderen is **gelijk verdeeld** tussen beide ouders. De kinderen wonen evenveel bij jou als bij je ex-partner. Je moet dit kunnen aantonen via:
 - ▶ een rechterlijke beslissing die de gelijke verdeling duidelijk vermeldt. Die beslissing moet ten laatste op 1 januari van het aanslagjaar uitgesproken zijn. Bijvoorbeeld voor de belastingaangifte in 2025 (over inkomstenjaar 2024) is dit dus op 1 januari 2025.
 - ▶ of een onderlinge overeenkomst. Deze kan door jullie zelf opgemaakt worden of door een notaris. De overeenkomst moet duidelijk vermelden dat:
 - ☀ de huisvesting van de kinderen gelijk verdeeld is over beide ouders,
 - ☀ en beide ouders bereid zijn om de verhoging van de belastingvrije som voor de betrokken kinderen te verdelen.

Een onderlinge overeenkomst moet geregistreerd worden via een registratiekantoor van de FOD Financiën (gratis) of gehomologeerd worden door de rechtbank (betalend). De overeenkomst laten 'homologeren' wil zeggen dat je dit door de rechter laat bekrachtigen. Net zoals de rechterlijke beslissing, moet de overeenkomst geregistreerd of gehomologeerd zijn ten laatste op 1 januari van het aanslagjaar.

5. Jij en de andere ouder vragen **geen aftrek voor onderhoudsgeld** aan, voor de gemeenschappelijke kinderen, in de belastingaangifte. Wanneer het gaat om onderhoudsgeld in een periode vóór de gelijk verdeelde huisvesting, kan je dit deel onderhoudsgeld wel indienen in de belastingaangifte.

Is dit een goede optie voor mij?

Ga altijd na of fiscaal co-ouderschap financieel voordeliger is dan het indienen van betaalde onderhoudsgelden in de belastingaangifte. Wat het voordeligste is, wordt door verschillende factoren beïnvloed. Je moet rekening houden met:

- ▶ jouw gezinsvorm. Fiscaal co-ouderschap is meestal enkel interessant als beide ouders belast worden als alleenstaande. Als beide ouders fiscaal alleenstaand zijn, krijgen ze elk de volledige extra belastingvrije som voor alleenstaanden.
- ▶ het opdelen van het fiscale voordeel:
 - ☀ Wanneer je kinderen ten laste neemt, heb je recht op het fiscale voordeel van deze kinderen. Bij fiscaal co-ouderschap moet je er rekening mee houden dat je de helft van dit voordeel afgeeft. Beide ouders krijgen de helft van de belastingvrije som voor de kinderen. Dit wordt verrekend in je belastingaanslag.

- ☀ Het feit dat beide ouders maar de helft van de belastingvrije sommen toegekend krijgen, zorgt voor minder belastingvoordeel. Er wordt een minder groot deel van je inkomen belastingvrij gemaakt.
 - ☀ Heb je kinderen jonger dan 3 jaar en vraag je beiden geen belastingvoordeel voor kinderopvang aan? Dan heeft elke ouder recht op 50% van de extra belastingvrije som voor uitgaven kinderopvang voor deze kinderen. Het is nadelig als 1 van de ouders een belastingvermindering voor de kinderopvang wil.
- ▶ het totale aantal kinderen in de fiscale co-ouderschapsregeling.
 - ☀ Heb je 1 of 2 kinderen? Dan kan fiscaal co-ouderschap voordeliger zijn. Je krijgt allebei de bijkomende belastingvrije som.
 - ☀ Heb je 3 of meer kinderen, dan is fiscaal co-ouderschap vaak niet de beste financiële keuze. Beide ouders krijgen halve belastingvrije sommen en missen veel voordelen. Hun inkomen blijft langer in een hogere belastingschijf met een hogere aanslagvoet.
- ▶ de nieuwe gezinssamenstelling.
 - ☀ Hebben de kinderen hun domicilie bij jou en woon je in een nieuw samengesteld gezin? De rang van de kinderen in dit nieuw samengesteld gezin wordt in rekening genomen voor de belastingvrije sommen. Heb je bijvoorbeeld 2 kinderen uit je vorige relatie die bij jou ten laste staan en krijg je met je nieuwe partner nog een kind dat bij jou ten laste valt? Dan telt dit kind als derde mee voor de belastingvrije sommen.
- ☀ Er wordt geen rekening gehouden met de rang van de kinderen in een nieuw samengesteld gezin van de ouder waar de kinderen niet fiscaal ten laste zijn.
- ▶ hoeveel inkomsten de ouders hebben en hoe ze hun geld verdienen.
 - ☀ Als je geen of lage belastbare inkomsten hebt, kan je mogelijk niet volledig genieten van de verhoging van de belastingvrije som voor kinderen ten laste.
 - ☀ In dat geval kan het niet-aangerekende deel van de belasting op de belastingvrije som voor kinderen ten laste omgezet worden in een terugbetaalbaar belastingkrediet: je krijgt dan geld terugbetaald.
- ▶ hoeveel onderhoudsgeld je betaalt of krijgt.
 - ☀ Fiscaal co-ouderschap is enkel interessant als er relatief lage onderhoudsbijdragen worden betaald.
 - ☀ Je kan de onderhoudsgelden niet indienen in je belastingaangifte en dus niet rekenen op fiscale aftrek van deze gelden.

**Benieuwd wat in jouw situatie het voordeligste is?
Op deze website kan je een berekening doen:
link.budgetinzicht.be/belastingen_fiscaal-voordeel-kinderen**

ANDERE (BELASTING)VOORDELEN EN SOCIALE TOESLAGEN

De financiële gevolgen van uit elkaar gaan, kunnen er voor zorgen dat het moeilijk wordt om rond te komen.

Gelukkig zijn er sociale voordelen, premies of tegemoetkomingen die je kunnen helpen om je weer financieel sterker te maken. Waar je allemaal recht op hebt, hangt af van je inkomen, gezinssituatie of gezondheid.

- 1 Vermindering onroerende voorheffing**
 - ▶ Wanneer heb je recht op een vermindering en hoeveel?
 - ▶ Ik ben huurder
 - ▶ Ik woon in een sociale woning
 - ▶ Hoe wordt het geregeld bij co-ouderschap?
- 2 Sociale toeslag in het Groeipakket**
 - ▶ Wat zit er in het Groeipakket?
 - ▶ Hoeveel bedraagt de sociale toeslag?
 - ▶ Hoe wordt mijn gezinsinkomen berekend?
 - ▶ Aan wie wordt het Groeipakket toegekend?
 - ▶ Wat na een scheiding?
- 3 Andere sociale voordelen?**

1. VERMINDERING ONROERENDE VOORHEFFING

De onroerende voorheffing is een jaarlijkse Vlaamse belasting op onroerende goederen die in het Vlaams Gewest liggen. Onroerende goederen zijn gronden en gebouwen. De belasting wordt berekend op basis van het kadastraal inkomen.

Wanneer heb je recht op een vermindering en hoeveel bedraagt die?

Je hebt recht op een vermindering van de onroerende voorheffing als je minimaal 2 kinderen hebt waarvoor je Groeipakket (de vroegere 'kinderbijslag') krijgt. De Vlaamse Belastingdienst kent een dubbele vermindering toe aan kinderen met een erkende handicap.

De gewestelijke basisvermindering voor de kinderlast bedraagt 8 euro per kind. Dat wordt verhoogd met een provinciaal en een gemeentelijk deel. Het totale voordeel kan variëren, maar dit kan jaarlijks meer dan 100 euro opleveren per kind. De meest recente bedragen lees je hier: link.budgetinzicht.be/belastingen_OnVo-vermindering

Benieuwd hoeveel onroerende voorheffing je moet betalen? Dat kan je hier berekenen: link.budgetinzicht.be/belastingen_OnVo-bedrag

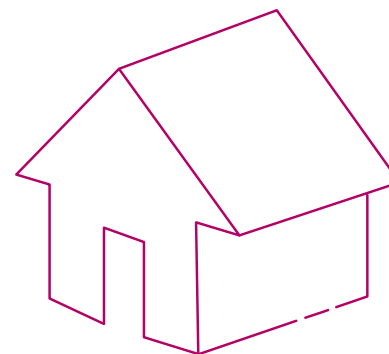

Ik ben huurder

Je moet als huurder een aanvraag indienen bij de Vlaamse overheid. Het aanvraagformulier kan je op deze website downloaden: link.budgetinzicht.be/belastingen_OnVo-huurder

De onroerende voorheffing wordt berekend aan de hand van de personen die in de woning wonen. Jouw verhuurder betaalt de onroerende voorheffing en krijgt de eventuele vermindering toegekend. Wanneer de verhuurder een vermindering krijgt, moet het bedrag van de vermindering doorgegeven worden aan de huurder. Dit gebeurt niet automatisch. Je krijgt als huurder wel een brief van de Vlaamse overheid met informatie over de vermindering van de onroerende voorheffing. Kijk dus zeker na of jouw verhuurder het bedrag naar jou doorstort of verrekent met je huurbedrag.

Ik woon in een sociale woning

De woonmaatschappij geeft de gegevens van de huurders zelf door aan de Vlaamse Belastingdienst.

Woon je in een **eigendom van de woonmaatschappij** (vroegere 'sociale huisvestingsmaatschappij - SHM')? De woonmaatschappij ontvangt de verminderingen voor de huurders en vergelijkt het bedrag met de sociale korting. Je krijgt de hoogste van de 2 kortingen: ofwel de sociale korting ofwel de vermindering op de onroerende voorheffing. De woonmaatschappij betaalt de vermindering ook zelf aan de huurders, meestal door ze van de maandelijkse huurprijs af te trekken.

Woon je in een **door de woonmaatschappij ingehuurde woning** (vroegere 'sociaal verhuurkantoor - SVK')? De woonmaatschappij zal de verminderingen terugvorderen bij de private eigenaar. Die zal meestal door de woonmaatschappij 1 keer per jaar verrekenend worden met de maandelijkse hoofdhuurprijs (of de private eigenaar schrijft het bedrag van de vermindering terug over naar de woonmaatschappij). De woonmaatschappij zal dan de vermindering verrekenen of doorstorten aan de huurder.

Hoe wordt het geregeld bij co-ouderschap?

De vermindering van de onroerende voorheffing geldt alleen voor de **woning waar de kinderen gedomicilieerd** zijn. Wanneer je niet meer samenwoont met je ex-partner en er verblijfsco-ouderschap is, heb je volgende mogelijkheden:

- ▶ je kan onderling de verdeling van de vermindering regelen;
- ▶ of je kan aan de Vlaamse Belastingdienst vragen om de vermindering eerlijk te verdelen over beide ex-partners.

Hier lees je meer over de **aanvraagprocedure**:

link.budgetinzicht.be/belastingen_OnVo-coouderschap

- ▶ Je moet enkele bewijsstukken toevoegen, zoals het vonnis van de rechtbank of een ondertekende overeenkomst tussen de ouders.
- ▶ Vraag de verdeling aan voor 31 maart. Dien je de aanvraag later in, dan zal die pas effect hebben vanaf het volgende aanslagjaar.

Er zijn nog 2 extra **voorwaarden**:

- ▶ Je hebt pas recht op een vermindering vanaf 2 kinderen waarvoor je het Groeipakket ontvangt. Er moeten dus ook minstens 2 kinderen bij 1 ouder gedomicilieerd zijn.
- ▶ Een verdeling van de vermindering van onroerende voorheffing kan alleen als beide ouders akkoord gaan om de vermindering onder elkaar te verdelen. Is er geen akkoord, kan alleen de ouder bij wie de kinderen gedomicilieerd zijn, de vermindering krijgen.

2. SOCIALE TOESLAG IN HET GROEIPAKKET

Alle kinderen die in Vlaanderen wonen, krijgen een Groeipakket (de vroegere 'kinderbijslag'). Het Groeipakket bestaat uit gezinsbijslagen en andere financiële voordelen om gezinnen te ondersteunen in de opvoeding van hun kinderen.

Er zijn 5 organisaties die het Groeipakket kunnen uitbetalen. Je kiest zelf je uitbetaler:

INFINO

KrdsLife

parentia

FONS.

Vlaamse Uitbetaler Groeipakket

Fons wordt automatisch toegekend als het gezin zelf geen keuze maakt.

Wat zit er in het Groeipakket?

Het Groeipakket is op maat van elk kind en op maat van het gezin waarin de kinderen opgroeien. Wil je meer lezen over jouw exacte situatie? Op deze website kan je specifieke situaties nalezen: link.budgetinzicht.be/groeipakket_tegemoetkomingen

Het Groeipakket kan bestaan uit:

► Voor elk kind:

- startbedrag: een bedrag bij de geboorte of adoptie.
- basisbedrag: een maandelijks bedrag voor elk kind in Vlaanderen.

► Op maat van jouw kind en gezin:

- sociale toeslag en schoolbonus: wanneer je een klein gezinsinkomen hebt.
- ondersteuningstoeslag: om niet-medische zorgen ondersteuning te kunnen organiseren zoals je gezin het zelf wil. Je kan zo de deelname van je kind aan de samenleving verbeteren (vanaf 12 punten op de medisch-sociale schaal).

▶ Participatietoelagen:

- ☀ kinderopvangtoeslag: wanneer je kind naar een kinderopvang gaat waar de prijs niet afhangt van je inkomen.
- ☀ kleutertoeslag: wanneer je schoolgaande kleuters van 3 en 4 jaar hebt.
- ☀ schooltoeslag: wanneer leerlingen en studenten opgroeien in een gezin met een klein inkomen.

▶ Zorgtoelagen:

- ☀ wezentoeslag: wanneer een kind 1 of beide ouders verliest.
- ☀ pleegzorgtoeslag: wanneer een kind in een pleeggezin verblijft.
- ☀ zorgtoeslag voor kinderen met een specifieke ondersteuningsbehoefte: wanneer je kind een extra zorgnood heeft, in ondersteuning van de hogere opvoedingskosten (vanaf 4 punten in pijler 1 of 6 punten over de 3 pijlers van de medisch-sociale schaal)

Voor de meeste toelagen hoef je geen aanvraag te doen. Je uitbetaler onderzoekt automatisch of je recht hebt op een toelage. Enkel de zorgtoeslag voor een kind met een ondersteuningsbehoefte moet je zelf aanvragen bij je uitbetaler van het Groeipakket.

Voor studenten in het hoger onderwijs kan je een **studietoelage** aanvragen. Dit doe je bij de Vlaamse overheid:
link.budgetinzicht.be/studietoelage_aanvragen

Hoeveel bedraagt de sociale toelage?

Hoeveel sociale toelage je krijgt, is afhankelijk van het geboortjaar van je kinderen.

- ▶ Je kind werd geboren voor 2019: er wordt verder gewerkt via de oude kinderbijslagregeling. De sociale toelage wordt berekend op basis van je basisbedrag. De concrete bedragen lees je hier:
link.budgetinzicht.be/groeipakket_bedragen-voor2019

- ▶ Je kind werd geboren vanaf 2019: je krijgt een vast bedrag per maand, afhankelijk van hoeveel kinderen je hebt en hoeveel maandinkomen je hebt. De concrete bedragen lees je hier:
link.budgetinzicht.be/groeipakket_bedragen-na2019

Hoe wordt mijn gezinsinkomen berekend?

Voor de berekening van het gezinsinkomen kijkt je uitbeter naar de inkomsten in je gezin. Woon je alleen? Dan gaat het enkel om jouw inkomsten. Woon je samen met je partner? Dan worden jullie beide inkomsten bekeken.

De uitbeter kent jouw gezinsinkomen via het **laatste aanslagbiljet** van de belastingen.

Hoe wordt de toeslag toegekend?

Zowel voor de sociale toeslag als de schooltoeslag, volgt het **toekenningsjaar** de maanden van het schooljaar: van 1 september tot 31 augustus.

► Sociale toeslag:

- ☀ wordt maandelijks uitbetaald.
- ☀ recht op de toeslag voor het volledige toekenningsjaar, tenzij je gezinssituatie wijzigt (bijvoorbeeld andere gezinssamenstelling of een nieuw kind).

► Schooltoeslag:

- ☀ wordt 1 keer per jaar uitbetaald.
- ☀ je ontvangt de toeslag 1 keer per toekenningsjaar.
- ☀ wijzigingen in je gezinssituatie hebben pas effect op het bedrag voor het volgende toekenningsjaar.

Wat als het aanslagbiljet niet overeenkomt met je huidige inkomensituatie?

Heb je **zwaar loonverlies** door bijvoorbeeld langdurige ziekte? Of verandert je gezinssituatie erg door bijvoorbeeld alleenstaande te worden? Dan is je aanslagbiljet met inkomsten van 2 jaar geleden niet altijd relevant. Daarom is er een **'alarmbelprocedure'**. Je uitbeter kan dan bijgewerkte gegevens gebruiken. Stuur een verzoek aan je uitbeter met bewijs dat je gezinsinkomen minstens 6 opeenvolgende maanden voldoet aan de inkomensgrenzen. De inkomensgrens vind je hier: link.budgetinzicht.be/groeipakket_sociale-toeslag

Aan wie wordt het Groeipakket toegekend?

Wie het Groeipakket krijgt, noemen we de 'begunstigde'. Dat kunnen maximaal 2 personen zijn. Wie het Groeipakket krijgt, is afhankelijk van of je kinderen voor of na 2019 geboren werden.

Je kinderen werden geboren voor 2019

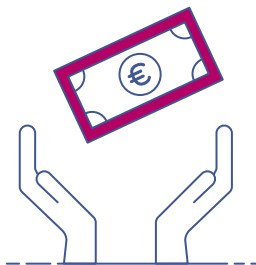
In de oude kinderbijslagregeling werd de kinderbijslag meestal betaald aan de moeder. De persoon die vóór 2019 de kinderbijslag kreeg, ontvangt sinds 2019 verder het Groeipakket zolang de gezinssituatie niet verandert.

**Wil je als beide ouders samen het Groeipakket krijgen?
Sinds 2020 kan je dit aanvragen bij je uitbetaler.**

Je gezinssituatie verandert vanaf 2019

Heb je vanaf 2019 (nog) een kind gekregen? Dan heb je als beide ouders samen recht op het Groeipakket voor jullie gezamenlijke kinderen. Jullie beslissen samen voor al jullie kinderen op welke rekening het Groeipakket gestort wordt en van welke uitbetaler je het ontvangt.

Wat na een scheiding?

Jij en je ex-partner beslissen samen op **welk rekeningnummer** de basisbedragen van het Groeipakket worden gestort. Raken jullie het hierover niet eens, dan krijgt de jongste ouder het Groeipakket uitbetaald. De familierechtbank kan beslissen over een andere uitbetalingsregel, als een ouder dat vraagt. Let hierbij op dat beslissingen van de familierechtbank niet retroactief worden toegepast. Dat wil zeggen dat geld dat al gestort is, niet wordt doorgestort naar het rekeningnummer dat in het vonnis wordt bepaald. Je moet in deze situatie dus snel een procedure starten.

Je hebt recht op de **sociale toeslag** als je voldoet aan bepaalde voorwaarden. De uitbetaler van het Groeipakket gaat automatisch uit van een gelijk verdeelde huisvesting van de kinderen na een scheiding. Tenzij een vonnis of gehomologeerde overeenkomst het tegendeel bewijst.

Gelijkmatig verdeelde huisvesting

Als je kinderen evenveel bij de ene ouder als bij de andere ouder wonen, dan geldt het volgende:

- ▶ Om te bepalen of je recht hebt op een sociale toeslag, wordt gekeken naar het inkomen van beide ouders apart. Er wordt wel rekening gehouden met de eventuele nieuwe gezinssamenstelling.
- ▶ Het bedrag wordt bepaald op basis van de gezinsgrootte. De kinderen met een gelijk verdeelde huisvesting tellen volledig mee in het nieuw samengestelde gezin.
- ▶ Als beide ouders recht hebben op een sociale toeslag, dan ontvangen ze allebei de helft van het bedrag. Dit wordt gestort op de afgesproken rekening. Ouders zorgen zelf voor de verdeling naar hun eigen rekening.

- ▶ Als slechts 1 ouder recht heeft op een sociale toeslag, dan ontvangt die ouder de helft van het bedrag. De toeslag wordt gestort op het rekeningnummer dat deze ouder opgeeft. Dit staat los van het rekeningnummer waarop het basisbedrag en eventuele andere toeslagen gestort worden.

Ongelijkmatig verdeelde huisvesting

Als je kinderen meer bij de ene dan bij de andere ouder wonen, dan geldt het volgende:

- ▶ Er wordt gekeken naar het inkomen van de ouder waar de kinderen het meest verblijven. Hierbij wordt rekening gehouden met de nieuwe gezinssamenstelling van deze ouder.
- ▶ Als de ouder, waarbij de kinderen het meest verblijven, recht heeft op een sociale toeslag, dan ontvangt deze het volledige bedrag.

3. ANDERE SOCIALE VOORDELEN?

Als je uit elkaar gaat, is er ook een financiële breuk. Je komt meestal op 1 inkomen terecht. Hierdoor kan het moeilijk zijn om budget te hebben tot het einde van de maand. Doordat je inkomen lager is, kan het zijn dat je recht hebt op bepaalde sociale voordelen. Dit kan je nagaan bij het OCMW van je gemeente of het CAW. Ook op rechtenverkenner.be kan je opzoeken of je recht hebt op extra toelagen of voordelen.

Door je scheiding verandert jouw gezinssituatie en dus mogelijk verandert er ook iets aan je sociale uitkeringen. Geef zo snel als mogelijk de verandering van je gezinssituatie door aan de bevoegde diensten.

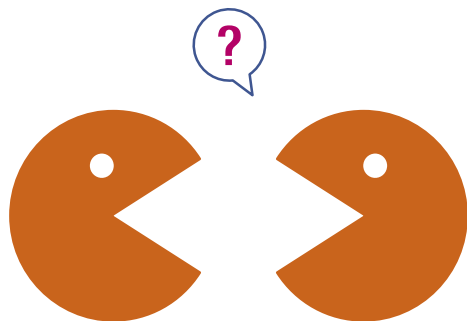

ZICHT OP JOUW BUDGET

EN DE NODIGE HULP

Je financiën terug op orde krijgen is een belangrijke eerste stap om terug grip te krijgen op je financiële situatie. Wat kan je zelf doen? En wie kan je daarbij helpen?

- 1 Maak een budgetplan op
- 2 Ik zoek hulp bij mijn budget

1. MAAK EEN BUDGETPLAN OP

Maak minstens 1 keer per maand een budgetplan. Zo krijg je een goed overzicht van je financiën.

Waarom een budgetplan?

- ▶ Je ziet hoeveel er die maand is binnengekomen en hoeveel er is uitgegeven.
- ▶ Je hebt een overzicht van al je kosten.
- ▶ Je weet of er nog geld over is op het einde van de maand.
- ▶ Kan je sparen of moet je besparen?

Wat moet er in een budgetplan?

- ▶ Inkomsten: loon, uitkering, Groeipakket, onderhoudsheld, premies, toelagen...
- ▶ Uitgaven:
 - ☀ Vaste kosten: huur, lening, energiekosten, abonnementen, verzekeringen, onderhoudsgelden...
 - ☀ Variabele kosten: boodschappen, kledij, ontspanning, medische kosten...

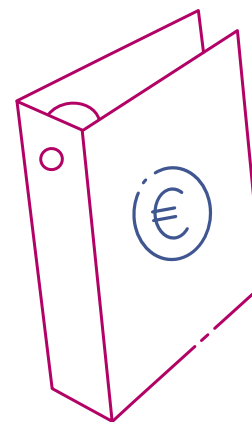
Zijn je uitgaven groter dan je inkomsten?

- ▶ Kan je ergens op besparen?
- ▶ Zijn er goedkopere opties?
- ▶ Kan je de inkomsten verhogen?
- ▶ Heb je recht op premies, toelagen of andere sociale voordelen?
- ▶ Via rechtenvekenner.be kom je te weten waar je recht op hebt.

Hoe maak je een budgetplan?

- ▶ Op papier
- ▶ Op de computer
- ▶ Gratis kant-en-klare budgetplanners:
 - ☀ Wakosta?!-app
 - ☀ www.budgetplanner.be
 - ☀ www.budgetinbeeld.be
- ▶ Betalende budgetplanners
 - ☀ Gezinskasboek via www.gezinsbond.be
 - ☀ 'Weet waar je geld naartoe gaat' via www.samvzw.be
 - ☀ Budgetagenda 'Omdat je geld telt' via www.thomasmore.be

Meer info over budgetteren en hoe je kan besparen lees je op www.budgetwijzer.be.

2. IK ZOEK HULP BIJ MIJN BUDGET

Wanneer je er zelf financieel niet aan uit komt, zijn er verschillende diensten die je kunnen helpen. Hieronder vind je een overzicht van de verschillende plaatsen waar je terecht kan.

	▼ WAT	▼ DOOR WIE	▼ WAAR
Zelfhulp	Info & tips om zelf je budget te beheren	Jijzelf	voor tips check: budgetwijzer.be
Hulpverlening	Budgetbegeleiding	Hulpverlener	OCMW / CAW
	Budgetbeheer	Hulpverlener	OCMW / CAW
Bescherming	Bankvolmacht	Iemand uit je netwerk	Bank
	Zorgvolmacht	Iemand uit je netwerk	Notaris
	Bewindvoering	Familielid, advocaat	Vrederegerecht

Als je geen of een beperkt inkomen hebt en je gaat scheiden, neem dan zo spoedig mogelijk contact op met het OCMW van jouw gemeente. Het OCMW kan je eventueel helpen bij het aanvragen van een leefloon en dergelijke.

EXTRA INFO

Scheiden brengt heel wat emoties en administratie met zich mee. Verschillende organisaties hebben materiaal om je hierin te ondersteunen.

Op www.budgetwijzer.be vind je veel info over omgaan met geld, onderverdeeld in verschillende thema's en levensmomenten. Er staan ook heel wat tips op om te besparen.

Misschien kom je in aanmerking voor bepaalde uitkeringen of kortingen omdat je alleenstaande bent. Je kan hierover meer uitleg vinden op rechtenverkenner.be. Je kan hiervoor ook steeds terecht bij het OCMW of bij het CAW.

Heb je hulp nodig bij je (financiële) vragen of moeilijkheden?

- ▶ contacteer of ga langs bij het OCMW of Sociaal Huis in je gemeente. Je kan je allereerste vraag ook via OCMWonline stellen. www.ocmwonline.be

- ▶ contacteer of ga langs bij het CAW in je buurt. www.caw.be

In deze brochure lees je regelmatig bedragen. Deze zijn gebaseerd op de cijfers van 2025. Deze bedragen kunnen wijzigen door bijvoorbeeld de index. Raadpleeg de website van de FOD Financiën voor de meest recente cijfers. link.budgetinzicht.be/belastingen_persoonlijke-situatie

Scheidingskoffer geeft antwoord op veel vragen voor, tijdens en na een scheiding: scheidingskoffer.be.

'Wakosta?!-in beeld' verduidelijkt wat belastingen zijn, hoe je budgetteert, welke verzekeringen er zijn... Kijk de filmpjes hier link.budgetinzicht.be/wakosta_in-beeld.

Heb je tieners in huis die voor de eerste keer een belastingaangifte moeten indienen? Op mijnneersteaangifte.be vind je veel info en tips.

Op gezinsbond.be vind je heel wat tips om geld te besparen. Er verscheen ook een publicatie voor alleenstaande ouders met tips en trics. Als lid geniet je ook van kortingen op bijvoorbeeld uitstapjes en kleding.

Deze brochure is ontwikkeld door BIZ (www.budgetinzicht.be) © 2025

Vlaanderen
verbeelding werkt